



ROMÂNIA

**MINISTERUL ECONOMIEI, COMERȚULUI ȘI MEDIULUI DE AFACERI
AGENȚIA NUCLEARĂ ȘI PENTRU DEȘEURI RADIOACTIVE**

Str. D. I. MENDELEEV, Nr. 21 – 25, CP 010362, Sector 1, București, Tel. : 021 316 80 01, Fax: 021 312 14 10

18.02.2010

Informare de presa

In legatura cu stirea aparuta in The Times sub titlul „Europa de Est ar putea gazdui o instalatie de depozitare a deseurilor nucleare” si preluata in presa din tara noastra sub titlul „România, una din posibilele țări în care ar urma să fie stocate deșeurile nucleare din UE”, sunt necesare o serie de precizari.

In societatile moderne, materialele radioactive au o larga utilizare in scopuri pasnice. Ele sunt folosite in medicina la diagnosticarea si tratarea diverselor afectiuni, in cercetare pentru studiul comportamentului la iradiere a materialelor, in diverse aplicatii in industria clasica si nu in ultimul rand in industria nucleara pentru producerea de energie electrica ieftina si fara emisii de gaze cu efect de sera.

Ca toate celelalte activitati umane si activitatile mai sus-mentionate sunt insotite de aparitia de deseuri, in acest caz **deseuri radioactive**. Spre deosebire de deseurile industriale, acestea sunt produse in volume foarte mici, gestionarea lor este riguros controlata si radioactivitatea lor scade in timp.

Fiecare tara este responsabila, legal si moral, de gospodarirea in siguranta a deseurilor radioactive pe care le produce. Mai mult de atat, alaturi de alte tari, Romania este semnatară a “Conventiei Comune asupra gospodarii in siguranta a combustibilului uzat si asupra gospodarii in siguranta a deseurilor

radioactive”, fiind obligata sa prezinte periodic un “Raport de tara” privind modul in care ne indeplinim obligatiile si progresele facute in managementul deseurilor radioactive.

In functie de caracteristicile lor radiologice, deseurile radioactive sunt depozitate definitiv in diferite depozite.

Astfel, **deseurile slab si mediu radioactive cu timp de viata scurt provenite din medicina, cercetare si industria clasica se depoziteaza la Depozitul National de Deseuri Radioactive (DNDR) Baita-Bihor**, in prezent administrat de Institutul de Fizica si Inginerie Nucleara – Horia Hulubei (IFIN-HH).

Deseurile radioactive generate de Centrala Nuclearo-Electrica de la Cernavoda - aflate in prezent in depozitare intermediara in instalatii speciale pe amplasamentul centralei - **necesita construirea a doua noi depozite definitive: un depozit definitiv de suprafata pentru cele slab si mediu active si un depozit geologic de mare adancime pentru cele inalt active.**

In conformitate cu “Strategia nationala pe termen mediu si lung privind gestionarea combustibilului nuclear uzat si a deseurilor radioactive, inclusiv depozitarea definitiva si dezafectarea instalatiilor nucleare si radiologice” *depozitul definitiv de suprafata* pentru deseurile slab si mediu active este planificat sa intre in operare in anul 2014 iar *depozitul geologic de mare adancime* pentru deseurile inalt active (constituite in cea mai mare parte din combustibilul nuclear uzat), urmeaza a fi realizat pana in anul 2055.

Realizarea celor doua depozite implica importante resurse umane, financiare si de timp. Din punct de vedere financiar, pentru constructia Depozitului Final de Deseuri Slab si Mediu Active (DFDSMA), sunt estimate costuri intre 150 si 220 milioane euro.

Pentru depozitul geologic, estimari preliminare facute la nivelul anului 2005 in baza experientei internationale pentru depozite similare arata ca, in functie de

roca gazda care va fi selectata, costul depozitului se va situa intre 2,88 - 4,4 miliarde euro, dar data fiind distanta mare in timp pana la constructia acestuia, estimarile vor suferi mai multe actualizari, prin urmare vorbim de o estimare cu un grad destul de mare de incertitudine.

Ambele depozite definitive vor avea ca sursa de finantare Fondul de management al deseurilor radioactive, infiintat in anul 2007 prin O.G. 11/2003 republicata si detaliat in H.G. 1080/2007, fond in care CNE Cernavoda depune o contributie in valoare de 1,4 euro/MWh produs, respectand astfel principiul "poluatorul plateste".

Legislatia romana in vigoare (ca de altfel multe alte legislatii nationale) **interzice importul de deseuri radioactive**. Astfel, in conformitate cu art. 7 din Legea nr.111/1996, republicata, privind desfasurarea in siguranta, reglementarea, autorizarea si controlul activitatilor nucleare: "Importul deseurilor radioactive si al combustibilului nuclear ars este interzis, cu exceptia situatiilor in care importul decurge nemijlocit din prelucrarea, in afara teritoriului Romaniei, a unui export, anterior autorizat, de deseuri radioactive sau combustibil nuclear ars, in baza prevederilor unor acorduri internationale sau contracte incheiate cu parteneri comerciali cu sediul in strainatate, in conditiile prevazute de prezenta lege".

Datorita costului ridicat al construirii depozitelor geologice de mare adancime in care sa se depoziteze deseurile inalt-active, tarile UE care au programe nucleare civile modeste (1-2 centrale nucleare), au lansat o discutie in care sa se examineze posibilitatea de a construi in comun un asa-zis depozit regional, in care, cu contributia financiara a tuturor participantilor, sa fie depozitate deseurile inalt-active ale acestor tari. Discutiile se desfasoara in cadrul grupului ERDO (European Repository Development Organisation) din care fac parte cele 8 tari: Olanda, Italia, Polonia, România, Slovacia, Lituania, Slovenia și Bulgaria. Participantii analizeaza la modul teoretic fezabilitatea punerii in practica a acestei idei de depozit regional, punerea ei in practica fiind in realitate foarte dificila datorita in primul rand cadrului legislativ existent la acest moment.

Asa cum se precizeaza si in articolul din The Times, “**nicio tara nu a declarat public ca ar dori sa fie gazda unui astfel de depozit**”. (“Neil Chapman of the Association of Regional and International Storage (ARIUS), a Switzerland-based group involved in the talks, said that **none of the countries has yet publicly stated a willingness to act as host** but acknowledged that payment would be involved.”).

Avand in vedere ca un proiect de genul celui mai sus-mentionat are foarte slabe sanse de transpunere in practica si in conformitate cu recomandarile UE, Romania, ca de altfel si celelalte tari europene, isi continua programul national de construire a unui depozit geologic de mare adancime care sa gazduiasca exclusiv deseurile proprii.

In concluzie, opinia publica din Romania poate primi asigurari ca nu s-au luat nici-un fel de angajamente la nivel international privind depozitarea de deseuri radioactive ale altor tari in Romania.